

a n. i bez knihovního zápisu a v případě § 265, odst. 3, téhož zák. na základě včasného knihovního zajištění. Tím nabyl věcného práva na oddělené uspokojení v přednostním pořadí ze zatížené nemovitosti a jest pak oprávněn podle čl. III č. 3 uvoz. zák. ke konk. ř. i za trvání konkursu pohledávku takovou dobývatí exekucí na nemovitost, na níž má přednostní právo, a není proto tento jeho nárok, obsahující právo na oddělené uspokojení podle § 12 konk. ř., konkursem vůbec dotčen a bylo by bezúčelné, aby promlčení tohoto věcného nároku, jenž není ani konkursní pohledávkou, se podle § 10 konk. ř. přerušovalo přihláškou ke konkursu.

Čís. 15922.

Pojištění smluvní.

K výkladu ustanovení všeobecných pojistných podmínek: »p o k u d n e n í n i c u j e d n á n o, zahrnuje v sobě pojištění jen věci, které pojistníkovi nenáleží«.

Podle uvedeného ustanovení se pojištění vztahuje proti krádeži vloupáním i na věci koupené pojistníkem s výhradou vlastnictví prodávajícího až do úplného zaplacení kupní ceny.

(Rozh. ze dne 11. března 1937, Rv I 52/35.)

Žalobce sjednal se žalovanou pojišťovnou podle pojistky dne 30. března 1931 pojistnou smlouvu o pojištění proti následkům krádeže vloupáním na předmětech ve smlouvě uvedených, totiž na nové obuvi a zařízení v obchodě až do výše 25.000 Kč na dobu 10 let od 22. března 1931 do 22. března 1941 za roční prémii 324 Kč 20 h. V noci s 6. na 7. září 1931 došlo v obchodě žalobcově ve S. M. ke krádeži vloupáním, při níž byla ukradena obuv za 18.650 Kč a obuvnické potřeby, jako je kůže a podešve, v ceně 500 Kč. Žalobce oznámil krádež žalované pojišťovně dopisem z téhož dne, uváděje, že bylo ukradeno 345 párů bot a různého zboží za 19.150 Kč. Žalovaná provedla likvidaci této škody dne 25. září 1931 a odmítla po konaném šetření dopisem z 22. října 1931 poskytnouti žalobci náhradu a na tomto stanovisku setrvala. Proti žalobě pojistníkovi na zaplacení 19.150 Kč za pojištěné věci namítla žalovaná mimo jiné, že podle čl. 5, odst. 1, všeobecných poj. podmínek byly předmětem pojištění pouze věci patřící žalobci, že však část ukradených věcí nebyla žalobcovým vlastnictvím, nýbrž že mu byly dodány s výhradou práva vlastnického do úplného zaplacení kupní ceny. S o u d p r v é s t o l i c e uznal zčásti podle žaloby, a uvedl v otázce, o níž tu jde, v d ů v o d e c h: Výhrada vlastnického práva na dodaném zboží má právní význam jen pro vnitřní poměr mezi prodátelem a kupitelem zboží a má podle toho prodátele za určitých podmínek právo zrušiti smlouvu a vzíti si zboží zpět, jinak se však pokládá kupitel všeobecně za majitele zboží, může s ním libovolně nakládati, takže zboží s výhradou vlastnictví dodané náleží f a k t i c k y kupiteli třeba s omezením, že nabývá p r á v n ě vlastnictví teprve zaplacením kupní ceny.

Výraz »náležeti« dle čl. 5, odst. 1, pojistných podmínek jest tedy třeba v souzené věci vykládati v širším smyslu slova, t. j., že věc náleží tomu, kdo ji má v držení a může s ní libovolně disponovati, na rozdíl od věci do komise daných, které má v držení pouze za určitým, předem sjednaným účelem. Pojistné podmínky sestavila žalovaná pojišťovna a bylo tedy na ní, aby jasně a určitě omezila pojem »náležeti«. Ne učinila-li tak, musí býti vykládán v její neprospěch (§§ 869, 915 obč. zák. a čl. 279 obch. zák.). Příčilo by se také zásadám poctivosti a věrnosti řádného obchodování, kdyby žalovaná zastávala stanovisko ve výkladu výrazu »náležeti«, které jest běžnému používání cizí a na které žalobce při uzavření smlouvy zajisté nemyslel, a bylo by pro něho takové pojištění skoro bezvýznamné. Soud zastává tedy stanovisko, že pojištění zahrnuje v sobě i věci, které jsou koupeny na pevně, ale s výhradou vlastnictví do úplného zaplacení kupní ceny, neboť právě to, že zboží je koupeno na pevně a že kupitel může s ním naložit podle své vůle, nasvědčuje tomu, že zboží to mu »náleží«, jak vyžaduje čl. 5 pojišť. podmínek. O d v o l a c í s o u d potvrdil rozsudek prvního soudu z těchto důvodů: Odvolatelka spatřuje nesprávné právní posouzení v tom, že napadený rozsudek nesprávně vyložil článek 5, odst. 1, všeobecných pojistných podmínek. Přehlédl prý totiž, že zboží odebrané od firmy Jan F. žalobci nenáleželo, ježto bylo koupeno od řečené firmy s výhradou vlastnického práva až do úplného zaplacení, a že zboží to, ježto nebylo zaplaceno v době vloupání, bylo ještě vlastnictvím firmy Jan F. Vyslovuje při tom názor, že pojištěním jsou zásadně kryty jen takové věci, které jsou vlastnictvím pojistníkovým, a že věci pojistníkem koupené s výhradou vlastnického práva do zaplacení tržové ceny, dokud tržová cena není zaplacena, nenáležejí pojištěnci. Že by výrazem náležeti v čl. 5 podmínek měl se rozuměti faktický stav, pouhé držení, jest naprosto nesprávné, odporuje duchu jazyka českého a uvedeného výrazu lze užiti jen o poměru vlastnickém. Soud odvolací nesouhlasí s tímto právním názorem žalované. Podle konstantní judikatury nejvyššího soudu má výhrada vlastnictví k prodaným věcem ten význam, že vlastnictví přejde na kupitele pod odkládací podmínkou řádného a věcného zaplacení kupní ceny a že prodateli jest volno, nebude-li tato podmínka splněna, požadovati věc od kupitele zpět (rozh. č. 7704 Sb. n. s.). Kupec, který koupil zboží s výhradou vlastnického práva, má právo se zbožím tím nakládati. Slovo náležeti v čl. 5 pojistných podmínek nelze jinak vykládati, než jak činí napadený rozsudek, vždyť v daném případě firma Jan F. nemůže na žalobci žádati vrácení zboží, které prodala s výhradou vlastnického práva, žalobce také zboží jí nemůže vrátiti, poněvadž je nemá, ano bylo ukradeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Co se týká právního posouzení ustanovení čl. 5 všeobecných pojistných podmínek, schvaluje dovolací soud výklad prvního odstavce řečeného článku nižšími soudy. Pojistníkovi »náleží« i předměty kou-

pené s výhradou práva vlastnického, zejména tenkrát, když jde o předměty určené k dalšímu zcizení (srv. rozh. č. 5391, 6418 Sb. n. s.), ježto u těchto předmětů trvá výhrada práva vlastnického jen až do tohoto dalšího zcizení.

Čís. 15923.

Vládní vyhláška č. 61/1935 Sb. z. a n., kterou se uvádí v prozatímní platnost obchodní a plavební smlouva mezi republikou Československou a Svazem sovětských socialistických republik, není autentickou interpretací smlouvy č. 258/1922 Sb. z. a n. a nedotýká se právních poměrů soukromoprávních, vzniklých před její účinností.

(Rozh. ze dne 12. března 1937, Rv I 267/36.)

Žalobce se domáhá žalobou na žalovaném Obchodním zastupitelství Svazu sovětských socialistických republik v P. zaplacení odměny za práce týkající se získání patentní ochrany vynálezu (diferenciálu pro automobily), jež konal z příkazu žalovaného na jeho účet. Nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o níž jde, v

d ů v o d e c h:

Zmatečnost celého dosavadního řízení ve smyslu § 42 j. n., § 503 č. 1 resp. § 477 č. 3 nebo 6 c. ř. se žalovaný snaží dovoditi z toho, že odvolací soud nehleděl na vládní vyhlášku ze dne 12. dubna 1935, č. 61 Sb. z. a n., kterou se uvádí v prozatímní platnost obchodní a plavební smlouva mezi republikou Československou a Svazem sovětských socialistických republik, podle níž prý tato věc nemohla býti pro nedostatek náležitostí stanovených v oné smlouvě vůbec před tuzemskými soudy zahájena a projednána. Správně však poukazuje odpůrce na to, že řečená smlouva nabyla účinnosti teprve od 15. dubna 1935, jak je v jejím úvodě vyznačeno. Nejde v ní o autentickou interpretaci dřívější smlouvy č. 258/1922 Sb. z. a n., nelze tedy užití ustanovení § 8 obč. zák. a nová smlouva nemůže se proto podle § 5 obč. zák. dotýkati právních poměrů soukromoprávních, jež vznikly před její účinností. Jenom o tato práva běží, nikoli o předpisy povahy veřejnoprávní, ani o úpravu práva procesního. Proto se na tento souzený případ nedá použítí zásad vyslovených v rozhodnutích č. 2163, 4277, 9489, 10221 a 10527 Sb. n. s., na něž žalovaný poukazuje a v nichž jde o jiný skutkový děj a jiné otázky. Není tu tedy vytýkané zmatečnosti.

Čís. 15924.

Nárok zaměstnance na vydání vysvědčení nepatří do konkursní podstaty; prohlášení konkursu na jmění zaměstnavatelovo nemá vlivu ani na zahájení, ani na pokračování ve sporu vedeném přímo proti úpadci o tomto nároku.

(Rozh. ze dne 12. března 1937, Rv I 2710/36.)